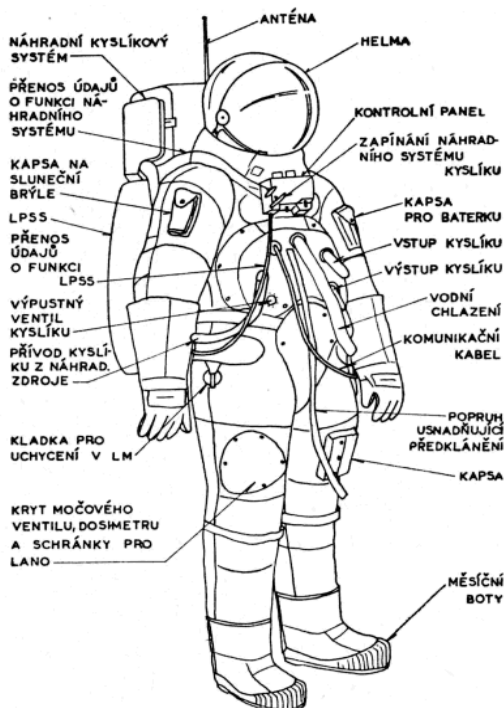


Historie kosmonautiky

Kosmonautika je označení pro lety do vesmíru, které se vžilo v bývalém SSSR a ve státech východního bloku. Podle ne zcela ověřených pramenů by nejstarší zmínky o raketách měli spadat až do 4. století před naším letopočtem. Tehdy měl jistý Archytás v Řecku postavit první jednoduchý parní raketový motor. Bohužel tento údaj není možné zcela ověřit. Obecně lze říci, že další vývoj raket se přestěhoval hlavně do Asie, konkrétně do Číny. Údajně někdy kolem roku 1232 měli Číňané použít při obraně Pekingu proti Mongolům "šípky létajícího ohně". Je to mimo jiné také první záznam o vojenském použití potenciálu raket. I nejstarší pokus vzlétnout za pomoci rakety či raket se měl uskutečnit v Číně. Jistý Van Hu se chtěl vznést na kluzáku poháněném raketami, které spalovali jako palivo střelný prach. Pokus byl však neúspěšný. Při následném výbuchu stroje mnich zahynul. Další zprávy lze také zachytit v 18. století. Tehdy použili jednoduchý raketomet proti Angličanům Indové bojující za nezávislost. Do Evropy dorazily teprve o sto let později. Za otce raketového výzkumu je považován Konstantin Eduardovič Ciolkovskij. Ten v roce 1903 publikoval studii Výzkum vesmíru reaktivními přístroji. Rozvádí zde teorie o tom, že do vesmíru je třeba cestovat za pomoci raketového pohonu, nikoli spoléhat na letadla, která by ve vakuu neměla sebemenší šanci. O několik let později se k němu s podobnými studiemi přidávají i jiní vědci z oboru jako je Robert Goddard a Hermann Oberth. Ač o sobě nevěděli a nemohli svoje výzkumy konzultovat, došli ke zcela stejnému závěru.



Éra výzkumu vesmíru začala v roce 1957, když bylo v tehdejším Sovětském svazu vypuštěno první umělé kosmické těleso Sputnik 1 na oběžnou dráhu. Začal kosmický věk. O čtyři roky později se stal Rus Jurij Gagarin prvním člověkem ve vesmíru a prezident Kennedy prohlásil, že koncem desetiletí Spojené státy vyšlou člověka na Měsíc. V roce 1969 zemskou atmosférou proletěla kosmická loď Apollo 11, připevněná ke snad dosud největší raketě, a zamířila k Měsíci. První slova („Malý krůček pro člověka, ale velký krok pro lidstvo“) a kroky astronauta Neila Armstronga na zvrásněném povrchu měsíce se brzy stala historií. Za posledních třicet let jsme se toho o vesmíru, hvězdách a planetách dozvěděli opravdu hodně. Kosmická loď proletěla kolem všech planet a jejich měsíců kromě Pluta na opačném konci sluneční soustavy, uskutečnilo se několik výprav na Měsíc a kosmické sondy přistály na Marsu a Venuši. Pravidelně jsou do kosmu vysílány raketoplány.



Jednotlivé části EV skafandru